DOMSTOLENS DOM
den 30 april 1996 *

I mål C-214/94,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget från Bundesarbeitsgericht (Förbundsrepubliken Tyskland) att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Ingrid Boukhalfa

och

Förbundsrepubliken Tyskland,

angående tolkningen av artikel 48.2 i EG-fördraget samt artikel 7.1 och 7.4 i rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen (EGT nr L 257, s. 2),

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G. C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena C. N. Kakouris (referent), J.-P. Puissochet och G. Hirsch samt domarna G. F. Mancini, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, J. L. Murray, P. Jann, H. Ragnemalm och L. Sevón,

* Rättegångsspråk: tyska.

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— Ingrid Boukhalfa, genom advokaten Wilfried Mosebach, Kassel,

— Förbundsrepubliken Tyskland, genom advokaten Axel Groeger, Köln,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom Christopher Docksey, rättstjänsten, och Horstpeter Kreppel, nationell tjänsteman med förordnande vid rättstjänsten, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 19 september 1995 av Förbundsrepubliken Tyskland och kommissionen,

och efter att den 14 november 1995 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Bundesarbeitsgericht har genom beslut av den 23 juni 1994, som har inkommit till domstolen den 25 juli samma år, begärt ett förhandsavgörande med stöd av artikel 177 i EG-fördraget beträffande en fråga om tolkningen av artikel 48.2 i nämnda

fördrag och artikel 7.1 och 7.4 i rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen (EGT nr L 257, s. 2, nedan kallad förordning nr 1612/68).

2 Denna fråga har uppkommit i en tvist mellan Ingrid Boukhalfa och Förbundsrepubliken Tyskland.

3 I Gesetz über den Auswärtigen Dienst (tysk lag om personal som är anställd vid utrikesministeriet, *BGBl.* I, s. 1842, nedan kallad GAD) fastställs bland annat tjänsteföreskrifterna för anställda vid utlandsrepresentationerna, vilka utgörs av arbetstagare som är knutna till ministeriet och arbetstagare som inte är det (lokalt anställda). För de sistnämnda görs i lagen skillnad mellan de lokalt anställda av tysk nationalitet och dem som inte är av denna nationalitet.

4 Den rättsliga situationen för de lokalt anställda av tysk nationalitet bestäms enligt artikel 32 i GAD genom de tyska kollektivavtalen och andra bestämmelser i tysk rätt. Deras arbetsvillkor regleras särskilt av ett tyskt kollektivavtal av den 28 september 1973.

5 Arbetsvillkoren för de lokalt anställda som inte är av tysk nationalitet bestäms enligt artikel 33 i GAD utifrån mottagarstatens lagstiftning med hänsyn till lokal praxis. Enligt samma bestämmelse garanteras de lämpliga sociala villkor med beaktande av den lokala situationen.

6 Ingrid Boukhalfa är av belgisk nationalitet. Sedan den 1 april 1982 är hon lokalt anställd vid passenheten vid Tysklands ambassad i Alger. Hennes anställningsavtal slöts i Alger. Innan avtalet slöts var Ingrid Boukhalfa redan verksam i Algeriet där

hon även är stadigvarande bosatt. I enlighet med artikel 33 i GAD regleras hennes avtal enligt algerisk rätt.

7 Genom en skrift av den 19 november 1991 begärde Ingrid Boukhalfa att få omfattas av samma förmåner som de lokalt anställda av tysk nationalitet vilka omfattas av artikel 32 i GAD. Förbundsrepubliken Tyskland vägrade att efterkomma denna begäran.

8 Ingrid Boukhalfa väckte då talan vid Arbeitsgericht Bonn och åberopade artikel 48.2 i fördraget samt artikel 7.1 och 7.4 i förordning nr 1612/68, bestämmelser enligt vilka varje diskriminering på grund av nationalitet av arbetstagare som är medborgare i medlemsstaterna är förbjuden.

9 Förbundsrepubliken Tyskland framhöll att gemenskapsrätten inte var tillämplig i detta fall, eftersom dess tillämpningsområde enligt artikel 227 i EG-fördraget är begränsat till Europeiska unionens medlemsstaters territorier och eftersom Ingrid Boukhalfa inte var i samma situation som en medborgare i en medlemsstat som var anställd i en annan medlemsstat utan att hon hela tiden hade arbetat i tredje land.

10 I Arbeitsgericht vann hennes talan bifall. Domslutet fastställdes av Landesarbeitsgericht Köln efter överklagande.

11 Inom ramen för förfarandet med "Revision" har Bundesarbeitsgericht ställt följande fråga till domstolen:

"Skall artikel 48.2 i EG-fördraget och artikel 7.1 och 7.4 i förordning nr 1612/68 tolkas på så sätt att en belgisk medborgare — som är stadigvarande bosatt i Algeriet, är anställd vid passenheten vid Tysklands ambassad i Alger och vars anställningsavtal slutits på plats samt som permanent utför sitt arbete på plats — i fråga om arbetsvillkor inte skall diskrimineras på grund av sin nationalitet?"

12 Med denna fråga önskar den nationella domstolen veta om förbudet mot diskriminering på grund av nationalitet i artikel 48.2 i fördraget och i artikel 7.1 och 7.4 i förordning nr 1612/68 är tillämpligt på en medborgare i en medlemsstat som är stadigvarande bosatt i tredje land, är anställd av en annan medlemsstat vid dess ambassad i detta tredje land och vars anställningsavtal har slutits på plats samt som permanent utför sitt arbete på plats.

13 Det skall erinras om att inte enbart artikel 48 i fördraget utan även förordningar, i egenskap av institutionella rättsakter som antagits på grundval av fördraget, i princip har samma geografiska tillämpningsområde som fördraget i sig (dom av den 16 februari 1978, kommissionen mot Irland, 61/77, Rec. s. 417, punkt 46).

14 Fördragets tillämpningsområde bestäms genom dess artikel 227. Enligt denna artikel är det inte uteslutet att de gemenskapsrättsliga bestämmelserna kan ha verkan utanför gemenskapens territorium.

15 Det skall påpekas att gemenskapsrättsliga bestämmelser enligt domstolens rättspraxis kan tillämpas på yrkesverksamhet utanför gemenskapens territorium under förutsättning att arbetsförhållandet har ett tillräckligt nära samband med gemenskapens territorium (se i detta hänseende bland annat dom av den 12 juli 1984, Prodest, 237/83, Rec. s. 3153, punkt 6, dom av den 27 september 1989, Lopes da Veiga, 9/88, Rec. s. 2989, punkt 15, och dom av den 29 juni 1994, Aldewereld, C-60/93, Rec, s. I-2991, punkt 14). Denna princip skall tolkas så, att den även omfattar de fall i vilka arbetsförhållandet har ett tillräckligt samband med en medlemsstats lagstiftning och följaktligen med de relevanta gemenskapsrättsliga reglerna.

16 I förevarande fall framgår det av handlingarna i målet att sökandens situation i många avseenden regleras av tysk lagstiftning. För det första har hennes anställningsavtal slutits i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat som är hennes arbetsgivare, och det är enbart genom tillämpning av denna lagstiftning som det har fastlagts att hennes arbetsvillkor skall regleras av algerisk rätt. För det andra innehåller detta avtal en klausul om att vid varje meningsskiljaktighet mellan parterna i fråga om avtalet skall domstolen i Bonn, samt ytterst i Berlin, vara behörig. För det tredje tillhör sökanden i fråga om pensionsförsäkring tyska statens system för social trygghet och inkomstbeskattas, om än i begränsad omfattning, i denna stat.

17 I fall som sökandens är gemenskapsrätten, och således förbudet mot diskriminering på grund av nationalitet i de ovannämnda bestämmelserna, tillämplig på arbetsförhållandet i alla avseenden som regleras av en medlemsstats lagstiftning.

18 Den tyska regeringen har å sin sida framhållit att Ingrid Boukhalfas arbetsvillkor regleras av algerisk rätt och att de ovannämnda gemenskapsrättsliga bestämmelserna om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet till följd därav inte är tillämpliga.

19 Det skall här, liksom i punkt 16 ovan, påpekas att Ingrid Boukhalfas arbetsvillkor regleras av algerisk rätt genom tillämpning av artikel 33 i GAD och det är just dennas förenlighet med gemenskapsrätten som har bestridits i målet vid den nationella domstolen.

20 Den tyska regeringen har vidare invänt att klaganden inte hade sitt hemvist i en av medlemsstaterna utan i Algeriet och detta även innan anställningsavtalet slöts. Därtill har den nationella domstolen påpekat att anställningsavtalet slöts i Algeriet och att arbetet permanent utförs på plats.

21 Vad som just anförts föranleder emellertid inte att de ovannämnda omständigheter som innebär att ett samband med gemenskapsrätten föreligger skall avfärdas.

22 Med anledning av vad som ovan anförts skall frågan besvaras på så sätt att förbudet mot diskriminering på grund av nationalitet i artikel 48.2 i fördraget och i artikel 7.1 och 7.4 i förordning nr 1612/68 är tillämpligt på en medborgare i en medlemsstat som är stadigvarande bosatt i tredje land, är anställd av en annan medlemsstat vid dess ambassad i detta tredje land och vars anställningsavtal har slutits på plats samt som permanent utför sitt arbete på plats, och detta i alla avseenden som regleras av lagstiftningen i den medlemsstat som är arbetsgivare.

Rättegångskostnader

23 De kostnader som har förorsakats den tyska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella

domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

— angående den fråga som genom beslut av den 23 juni 1994 förts vidare av Bundesarbeitsgericht — följande dom:

Förbudet mot diskriminering på grund av nationalitet i artikel 48.2 i EG-fördraget och i artikel 7.1 och 7.4 i rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen är tillämpligt på en medborgare i en medlemsstat som är stadigvarande bosatt i tredje land, är anställd av en annan medlemsstat vid dess ambassad i detta tredje land och vars anställningsavtal har slutits på plats samt som permanent utför sitt arbete på plats, och detta i alla avseenden som regleras av lagstiftningen i den medlemsstat som är arbetsgivare.

Rodríguez Iglesias Kakouris Puissochet Hirsch Mancini

Schockweiler Moitinho de Almeida Murray Jann

Ragnemalm Sevón

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 30 april 1996.

R. Grass — Justitiesekreterare

G. C. Rodríguez Iglesias — Ordförande